RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

2523 — SAMEDI 15 AOUT 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au Directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi — Fondateur : F. H. SCHNEIDER — Directeur : NGUYỄN VĂN VĨNH — Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI — Téléphone n° 180

ANNONCES

Lập một cái trường tư cho thật hoàn-thiện phải thế nào?

Muốn học tất phải có trường mà trường công không đủ thì phải cần đến trường tư. Việc giáo-dục ở trong xứ ta bây giờ trông cậy về trường công đã đành mà cũng lại trông cậy về trường tư nhiều lắm. Song, ta nói trông cậy về trường tư là trông cậy có được những cái trường tư sắp đặt thật chỉnh-tề, quản-lý thật tinh mật, trường cho ra trường, thầy cho ra thầy, làm trọn được ba cái chức-vụ rất trọng yếu mà rất khó khăn của một cái nhà trường là đức-dục, trí-dục, thể dục ba điều hoàn bị cả, có như thế thì mới bổ trợ được trường công của nhà-nước mà tiện lợi cho việc học của con em, cái vấn-đề giáo-dục ở nước ta bây giờ là một điều mong mỏi chung của cả dân ta nước ta bây giờ, giáo-dục có phổ cập, thì dân-trí mới khai thông, dân-trí có khai thông, thì cơ-thể quan tham lại những điều lừa dối mới bớt dần đi, thiện-chính lương-pháp mới thi hành được chót lọt không hư nguỵ sai thác, mà hòng có ngày có hiệu quả hay trăm công nghìn việc trong xã-hội mới có thể chấn chỉnh ra tuồng, thực-nghiệp cũng nhờ đó mà khoáng trương, phong tục cũng nhờ đó mà thuần mỹ. Người ta nhờ có học mà được nên giàu nên mạnh mình cũng nhờ có học mà được khỏi yếu khỏi hèn, cái điều mong-mỏi rất lớn-lao mà rất khẩn-thiết như thế, may ra có được nhiều trường tư cùng với những trường công cùng ra sức quán-triệt cái phương châm giáo dục mà không đến nỗi thành ra câu chuyện ao-ước hão-huyền chăng.

Muốn lập nên được những cái trường tư thật hoàn-thiện, thì trước nhất phải có người. Người đứng ra làm việc này không phải là một hạng người lờ thời thất vận không chen chân được vào các tòa các sở, làm ông nọ thầy kia có lương hậu bổng nhiều mà bất-đắc-dĩ phải tạm mướn cái cây lưỡi để làm cái kế sinh nhai hỗ khẩu qua ngày, người đứng ra làm việc này tức là người đứng ra nhận lấy cái chức-trách dẫn dụ bậu tiến, đào tạo nhân tài, trên đối với chính-phủ, dưới đối với quốc-dân, cái chức-vụ ấy không phải là không nặng-nề to tát, phải là người có học-thức, có lịch-duyệt, có danh-vọng, có đạo-đức, có bề thế trong xã-hội đều tin-ái đã lâu, lại cốt nhất là phải có nhiệt-thành về cái vận-mệnh nền hư, cái đại-cục hay dở của một dân một nước mình, biết việc giáo-dục là cái nền móng mà gây dựng nên một dân một nước tiến hay thoái, thịnh hay suy, cái địa-vị mình ở trong xã-hội là phải nhận lấy cái chức-trách ấy cho nước cho dân, tức là cái công nghiệp cả một đời mình theo đuổi kỳ cùng mà không phải là cái việc kiếm ăn qua lần một lúc, và tức là một sự nghĩa-vụ mình đối với dân với nước mà không phải là một sự danh-nghiệp xoay với cái trường của mình lập ra mà không hoàn-thiện, không làm trọn được cái chức vụ dẫn dụ bậu tiến, đào tạo nhân tài, thì cái nghĩa-vụ mình đối với dân với nước thành ra luật luốt; biết như thế mà đeo hết cái lòng thành-thực, cái trí kinh-nghiệm, cái tài tổ-chức, cái phương-pháp giáo dục đã nghiên-cứu kỹ lưỡng, cái chương-trình giáo dục đã xếp đặt sẵn sàng, lựa chọn thầy giáo cho đắc nhân, quản trị nhà trường cho đắc pháp, giám-đốc giáo viên, thẩn định giáo-pháp cho không có hẳn cái đối đà nộm tạm tiền thầy bỏ túi, rồi sống chết mặc bay.

Được người đứng ra lập trường như thế mà người không phải chỉ ôm một cái nhiệt-thành suông, nghĩ hão được một cái chương-trình, định qua được một cái phương-pháp, mà đã có tiền có ngay được một cái học đường nguy nga tráng-lệ có đủ những tài liệu những khí-dụng về việc học đều được chỉnh-bị hẳn hoi. Ở trong cái thời-đại kim-tiền vạn năng này, từ việc lớn cho chí việc nhỏ, dù vĩ nhân hào-kiệt đến bậc nào đi nữa, mà muốn kiến-công lập-nghiệp, làm việc gì lại chẳng phải trông cậy đến cái oai-lực của đức chúa kim-tiền; lập một cái trường học, nào chọn cái nơi địa-thế cho quang đãng rộng rãi, nhà cửa cho cao ráo sạch sẽ, cho học chỗ chơi cho mát-mẻ phong quang, lại tìm được thầy giáo cho toàn là người có học thức, sành cách dạy, săm sửa được những tài-liệu, những khí-dụng về việc học đủ dùng, cái kinh phí phải ít ỏi gì, mà bảo cạn bạc khan tiền có thể giơ bàn tay trắng ra làm cho thành việc được. Ở những nước việc giáo-dục đã hoàn bị như Pháp, Anh, Nhật v. v. những trường tư lập ra phần nhiều là của một hội công ích hay một nhà phú-hào bảo tâm sáng lập, không có lẫn một tí tinh-chất cầu lợi gì, mà thường thường học-phí mỗi tháng cũng phải lấy tới mười-lăm hai mươi đồng, vì có thế mới có đủ kinh phí mà tu bổ được nhà trường, chỉnh-bị được khí dụng, mời đón được những giáo viên xứng đáng, có việc giáo-dục được hoàn thiện, học-trò theo học được có tiến-bộ mau chóng, để trở nên đạt đức thành tài; ở xã-hội ta bây giờ, tuy người còn hiếm của còn kiệm, làm việc gì cũng còn nên hết sức tiện-tằn, đờ được đồng nào trọng đồng ấy, mới vừa cái trình độ sinh-hoạt của xã-hội mà dễ cho người theo, vẫn chưa mong được thập phần hoàn bị ngay như ở các nước tiến-tiến được, nhưng muốn có được những trường tư hoàn-thiện, thì các nhà có con cho đi học cũng ít nhất phải gánh đỡ cái học-phí mỗi tháng mỗi đứa trẻ vào khoảng vài ba đồng, không thế thì không làm sao có được một cái trường học vừa được thầy giáo giỏi, vừa được cách dạy kỹ, lại vừa được nhà trường tốt làm đúng theo phép vệ-sinh; mà nếu lại trường chẳng ra trường, thầy chẳng ra thầy, thì trường học có cũng như không, cũng không có bổ ích về sự giáo-dục cho con em mình chút nào cả.

Cho nên lập một cái trường tư cho thật hoàn-thiện, thì người sáng lập tất phải là người có tư cách xứng đáng, mà tiền học tất phải có lấy đắt mới đủ liệu việc trường. Ai có cái bụng tốt định lập trường tư nên chú ý; ai có con phải cho học trường tư nên chú ý.

T.

Nhân dịp lễ Assomption, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2524 đến ngày thứ hai 17 Août 1925 mới ấn-hành.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 12 Août 1925

Chiến-sự ở Maroc

Báo *Echo de Paris* bảo tin rằng tổng-chế Pétain sẽ tại đi Maroc để xét xem lại việc xếp đặt mặt trận Maroc.

Coạch-phủ Tây-ban-nha có bá cáo rằng quân của nước Pháp và Tây-ban-nha đại-thắng. Sau khi đạo quân Pháp đóng trại xong, để đánh Amezou, đại-tá Freydenberg có cảm ơn đại-tướng Riquelme, về việc quân Tây-ban-nha hiệp lực với quân Pháp.

Nước Pháp và nước Anh

Nhà điện-báo *Havas* bảo tin rằng người Anh hoãn-nghênh lời lẽ bức tức trong bức thư ấy cho nước Ý, nước Bỷ, nước Nhật-bản, rồi mới gởi cho nước Đức.

Trong khi xem xét các khoản, nhất là về sự thi-hành các phương-sách trừng phạt đối với nước Đức, hai ông Briand và ông Chamberlain có sức nhượng-bộ lẫn nhau, để tìm cách làm cho vừa ý cả hai chánh-phủ. Sau khi hội-nghị ở bộ ngoại giao nước Anh, các báo có nhận được một bài nói hai ông Briand và Chamberlain hợp ý nhau lời lẽ bức thư phúc lại nước Đức, về việc đặt cuộc trọng tài để giải-quyết các mối phân-tranh của các nước. Còn bản hiệp-ước Rhin-an, thì khi nào các nước điều-đình với nhau xong rồi ấn-định các khoản.

Nước Bỷ và Hoa-kỳ

Ở Washington có tin rằng lời nước Bỷ bàn về việc hoãn các trái-khoản chiến-tranh không có thể ưng được. Hai nước lại thương nghị với nhau.

Đảng lao-động nước Nhật

Hội liên-hiệp lao-động, và mười sáu hội khác gồm những phái cấp-tiến trong đảng Suiheisha có tuyên bố rằng trong tuần đại-hội-nghị tháng Octobre này, họ sẽ lập một đảng lao-động.

Nếu việc ấy thành-công, thì đảng ấy sẽ là đảng lao-động thứ nhất ở Nhật. Vì vậy, tuy rằng đảng ấy chưa chắc đã có thế-lực gì về đường chính-trị, mà thiên-hạ lấy làm quan tâm về việc ấy lắm.

(Indopacifique)

Việc nước Đức

Buổi chiều hôm nay, đã làm lễ kỷ niệm việc lập hiến pháp. MM. Luther, Stresemann, và 12 quan thượng thư có đến dự lễ. M. Serving có đọc diễn văn. Trong diễn văn có nói nước Đức trên được quyền tự ấn-định lấy số phận mình. Quan chánh cảnh sát dự phòng ngăn cấm những việc nước xảy ra, mục đích để quấy-rối. Ông lấy làm tỉ h cảnh-sát đã giữ gìn trật-tự.

Nước Anh thí nghiệm tàu bay

Quan Thượng-thư hàng-không có nói mới chiếc tàu hai máy phát động bay thử hai giờ rưỡi. Tàu ấy làm thế nào vẫn giữ bí-mật.

Một nhà thám hiểm nước Anh

Nhà thám hiểm Dorabéjim hai năm giới ở miền giữa Nam mỹ đã trở về. Ông có đem về nhiều các giống vật lạ, và các ảnh rất lạ, xưa nay chưa ai đến bao giờ. Trước kia ông là ông chết, thì ra ông lạc trong rừng mấy tháng.

Đảng cộng sản ở nước Lỗ

Các quan Thượng-thư đã thiết quân luật ở tỉnh Focsani, là nơi đảng cộng sản kịch liệt làm.

Một tin nữa về chiến sự ở Maroc

Tại miền Ouezzan, trận đánh đã tiếp binh nhau cho Zitouna, và đánh đuổi địch quân ở Azgiem, mà tiếp ứng với quân Tây-ban-nha, được thắng lợi. Quân Réganes vội lui chạy.

Việc chính trị nước Anh

Quan Thượng thư bộ thương-mại nước Anh từ chức.

(Havas)

Việc Trung-hoa

Người Trung hoa với trường học ngoại-quốc

Trong điện-báo Indo, ác-fi có nói: Cái phong trào phản-đối các trường học của các nhà truyền giáo nước Anh ở Thượng-hải và ở Bắc-kinh đã thấy bành-trướng và lan cả đến Hồ-nam. Ở Hồ-nam, các trường về thần-chúa giáo, cũng bị công kích. Trong cái phong trào ấy, thấy có nói đến cả việc tôn-giáo. Học sinh quyết nghị bỏ việc học về thần-chúa giáo của ngoại-quốc, và xin bãi các nhà thờ về thần chúa giáo.

Hiện-tình ở Hương-cảng

Hương cảng 1er Août. — Ngày hôm nay, tình-trạng không thay đổi mấy tí. Mọi việc sắp p ợc lại như thường, song sự buôn bán chưa khá hơn.

Một quan tổng lĩnh-sự nước Anh bị mất trộm

Ở Ngô-châu có tin đến rằng đêm mới đây nhà riêng quan tổng lĩnh-sự nước Anh bị mất trộm. Họn ăn trộm người Trung-hoa đập các cửa kính, vào trong nhà mà lấy, không đứa nào bị bắt cả.

Cũng đêm ấy, tại bộ lĩnh-sự nước Anh cũng xuýt mất trộm, nhưng bọn ăn trộm bị lính của tướng Wong Shu Hung bắt sớp, thì các đứa bị bắt. Từ đấy, cớ gần nhà tư và bộ lĩnh-sự có đặt lính canh gác.

Người Trung hoa cần để chế

Tướng Wong Shu Hung hiện nay ở Nam-ninh. Tướng quân bàn với Li chung Vân về việc tổ-chức lại việc chỉnh trị trong tỉnh.

Sự hành-động của Trương-tác-Lâm

Thượng-hải, 30 juillet. Ở Phụng-thiên có tin đến rằng Trương-tác-Lâm có đặt tiệc trà mới các đại-biểu về các giới, và có tuyên cáo rằng: Trương trở về Phụng-thiên là để giữ cho không ai ngờ Trương có ý gì riêng. Trương trở về Phụng-thiên, thì làm mất những tin đồn nhảm.

Một cuộc liên-minh

Tiều-diêu-Nam báo tin rằng ngày 23 juillet chín tỉnh có ký giấy liên-minh với nhau. Chín tỉnh ấy là: Hồ-bắc, Giang-tây, Tứ-xuyên, An-hoy, Hồ nam, Thiểm-tây, Cam-túc, Quý-châu, và Sơn-tây.

Cái vấn-đề lĩnh-sự tài-phán

Nhà điện-báo *Reuter* nói hiện nay chưa có tin gì về việc nước Hoa-kỳ định đến mùa thu này sẽ đặt một cuộc hội-nghị để xét về cái vấn-đề lĩnh-sự tài-phán. Tuy rằng hai nước Anh và Hoa-kỳ bàn về việc ấy đã khá lâu, nhưng ở ngoài chưa ai biết gì cả. Nước Anh ưng việc đặt cuộc hội nghị ấy đã lâu, và nay việc rối loạn ở Trung-hoa đã yên, thì đặt hội-đồng ấy tưởng đã được rồi.

Việc bài ngoại ở Hạ-môn

Ha-môn, 31 Juillet. — M. Lim tiong Kok là một nhà buôn Trung-hoa có thế-lực ở Hạ-môn, thân thiện với người Anh, và muốn giữ gìn trật-tự, bị giết ở ngoài phố. Viên thư-ký Trung-hoa ở hội-đồng thành phố cũng bị thương. Tình hình đương gắng lắm, tất sau cũng có việc ổng đình-công. Vẫn để-thì Anh-hóa. Một chiếc phà chuyên Anh đã tới.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi xin nhờ quí-báo chỉ-bảo cho một việc về pháp-luật như sau này thì tôi lấy làm cảm ơn quí báo lắm.

Nguyên người bà con tôi có nuôi một con chó thật dữ, chẳng may người hàng xóm, vào hỏi 7 giờ tối, mua hàng, nhưng ngoài cổng có chuông lại không gọi, cứ sồng sộc đi vào, thành ra con chó nó cắn phải một miếng, tuy thịt con chó ấy đã phải bắt lên làm ăn để thử, nhưng không phải chó dại và người bị cắn đại cần đã khỏi rồi, hiện nó Cẩm đã bắt phạt người có chó, và con chó tại ông Cẩm đã bắn chết rồi, thế mà người bị cho cần hiện bây giờ lại đi kiện đòi tiền phí-tổn, bắt phải trả một trăm bạc, để rằng nếu không trả thì thưa tại tòa án. Xin quí-báo làm ơn cho biết rằng: như thế thì người bà con tôi có phải nghe lời mà trả tiền phí-tổn hay không? hay là mặc người ta muốn kiện đâu thì kiện.

Kính thư

LỜI ĐÁP. — Có một điều luật chung mà bất cứ dân nước nào cũng cho là phải, là phàm con vật nuôi của người nào, lỡ làm hại ai thì chủ con vật ấy phải chịu trách-nhiệm.

Bởi vậy mà trong dân luật Pháp điều thứ 1385 có định rằng:

« Người chủ nuôi một con vật nào hay là người dùng con vật ấy mà trong khi đang dùng nó, lỡ để nó làm hại ai thì phải chịu trách-nhiệm, dù đang giữ nó, hay là để nó lạc, hoặc sổng ra cũng vậy ».

Người hàng xóm ấy đã bị đau vì chó cắn và mất thời-giờ đi chữa, thì người có chó phải bồi thường cho người ta. Nếu bà con ông nên viết thư *recommandé* chịu điều cho người hàng xóm một số tiền nặng với tiền những ngày mà người ta đã phải bỏ việc làm, tiền lộ-phí khác, tiền thuốc, tiền thầy thuốc (nếu người ấy chữa thuốc của nhà nước thì thôi tiền này không phải tính). Nếu hễ mà người ta chưa thuận, thì người bà con ông cứ mặc cho người ta kiện tại tòa án sử về dân-luật. Tòa án có đòi hỏi, thì người bà con ông cứ việc trình rằng đã điều-đình tử-tế mà không nghe.

Ph h-L.

Dư luận Nam-kỳ

Hàng Bắc với hàng Tàu

Mấy năm nay, hàng Bắc vào nhiều mùng tưởng cho hàng Bắc có thể thế cho hàng Tàu nổi, mới là nhờ các báo Nam-kỳ giới-thiệu, hai là nhờ người Nam-kỳ biết vì nước vì dân bênh vực quyền-lợi cho nhau. Năm đầu hàng Bắc thạnh-hành lắm; vì người Nam-kỳ ai làm chống cũng biết khuyến vợ con dùng lấy hàng Bắc mà giúp người mình, cho đồng bạc khỏi ra khỏi nước. Nhờ vậy mà năm đầu hàng Tàu hàng Tây ế ẩm. Mấy năm sau thấy bị người buôn bán giữ một cái tư-cách là lăng là nón nào thấy người yên dùng, bán đắt giá và chạy hơn hết hàng gì lấy tin-thần hà cho đặng lòng người để đi làm cho tệ cho người mua nắn chí: Hàng trở nên nông-nổi, bận giặt không đặng bề giặt đến thì bay màu, chạy xa-đùa. Ngoài các cửa hàng lớn đã vậy rồi, còn thêm một bọn bán hàng gói, mang gói rảo đi chung làng khắp xóm gạt gẫm đàn-ông không biết mặt hàng và những người quê-mùa rẻ bài. Làm ra bây giờ ai muốn đến hàng Bắc cũng không ưa, tới hàng Tây cũng không dặng mấy người. Hỏi lại vợ con trong nhà, thì vợ con lại đem bằng cớ hiển nhiên, là cắt những đồ cũ để làm lang chứng. Cũng chẳng chi ngoài cái tánh tốt của nó: Chạy xa-đùa với không cần mắc!

Bị hàng Bắc như vậy, mấy năm sau đây hàng Tây hàng Tàu mới chạy như xưa, không nhường bước cho hàng Trang-Bắc. Hiện giờ người Nam-kỳ đàn-ông đàn-bà gì cũng trở đũ-dằng hàng Tây hàng Tàu, ngó lơ hàng Bắc.

Lỗi ấy ở ai?

Có phải tại người Nam-kỳ ham dùng đồ lạ mà lỳ hoại hàng bổn xứ chăng; cớ sao kỳ lại hàng Bắc cũng tốt cũng tươi cũng bền như hàng Tàu vậy? Có phải tại người Nam-kỳ không lòng giáp các nhà buôn Annam và các nhà kỹ-nghệ bổn-xứ, để giữ đồng bạc không chung ra ngoài chăng? Không! Hai tánh ấy, người Nam-kỳ sẵn có, mà là vợ lợi-quyền xứ sở, tại là giáp người đồng chủng đồng lương. Giúp không đặng nữa là tại sao nhà kỹ-nghệ Annam chưa bỏ tinh cẩu-thả, đời-trá muốn đặng lợi nhiều, làm càng ngày càng tệ; tại các tay bán hàng cũng vì thấm lợi mà mất cả tín-thành, khiến người mua hàng không còn chút lòng gì tin cậy; quên rằng mình đặng lợi một hồi, mất lợi cả trăm năm.

Ngoài món hàng gì, còn nhiều món khác như những là đồ cẩn, đồ đồng, đồ thau, đồ bạc, chỉ đồ thêu nơi bông giấy, đồ thêu. Thấy người Nam-kỳ có lòng tin, người tử tế đến cửa hàng mua những món ấy, tính giá nào trả giá nấy, thấy để vậy lấm ngỡ người không biết giá, vội định cho

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

rao, lời cho nhiều ; chừng đem đồ về, có người biết giá, nói cho ngư i mua rõ lại mình lỗm, thì chừng thân không bước tới cửa hàng ấy nữa. Mà kh ít bao người rẻn s ết về sự mất giá này. Có men đồ mất bán ra ba ba, lợ quá đi vậy còn ai dám mua bên với. Phải đ xa rẫ gì, vì sự chở chuyên khó dễ, chậm tiễ, lâm ngặt mà bán vậy, cũng không nói gì, cái này gần một bên đây, ai mua không đặng. Làm người Nam-kỳ bây giờ, muốn dùng đồ Bắc, đợi có người đi, gởi mua, chớ không chịu mua đồ để bán tại Sai on nầy nữa. Các nhà buôn xét coi lợi hư ra làm sao ? Chớ ỉn mãi hay là rẻ ?

Các nhà buôn có nên mua sửa lại cho có ỷ thành chăng ? Dìu lạ đầu quen, bán buôn một mực cho đặng lòng người, chớ lâm thế ấy, tôi có mới bắt lợi

(*L. T. T. V.*) Huỳnh-Châm

Tin sau cùng

Việc ở Syrie

Một bản công-văn của bộ thông-tỷ tòa nói các về việc ở Syrie có nói : nguyên có hai đội quân từ đi để dẹp loạn tại hai dân Druses. Đội thứ nhất bị đánh úp và b, vậy, nhưng đã đến được Soueida. Đội thứ ba ngày hôm sau cũng đến Soueida. Hiện một đạo 3.000 lính, do tướng Mich. utchi-tuy đã được cử đi cứu-viện Soueida và đã đánh được nơi gọi là E Mezraa. Dân Druses tại đánh bọc lính tải binh-nhu của đạo quân ấy; đạo quân ấy thấy đội lính tải không tới nơi, tiến lại phải trở lại chỗ còn có đến Soueida e nh ều lương thực và đạn dược, và binh nhiều đến đây cũng để bồn ấy chống cự với địch-quân cũng kh ông có gì lo khó. Bri-tướng Sarrail xét ra chỉ phải đem một lữ viện-binh đến thì ngà đã chế đem đi ngay lập tức.

Chiến-sự ở Maroc

Tại miền Ouezzan, địch quân hãy quân Pháp đánh ở Ouad-Loukkos thì giảm mãi nhuệ-khí, địch quân bỏ đồi Djebel-Se sar chạy trốn về miền bắc, lại bị tàu bay Pháp đuổi theo.

Các bộ lạc đều tỏ ý thân-mến Quân Tây-ban-nha vẫn hiệp lực với quân Pháp.

Ở miền giữa, dân Mechalla (Kiến ... ngoi và đuổi bắt địch quân ở Kelta đến Sidi-Ali-ben-Aïcha.

Có việc binh-bị ... phần nghiêm đến kéo về bắt đem các súc vật về tỉ eo.

Cuộc bay vòng Âu-châu

Bà-tý Arrachart và ông lý sư Carol đã tới trường bay Bourget, hai vòng Âu-châu hết 7 ... 50 kilô-mét mất 41 giờ 7 phút, tốc độ mỗi giờ được 181 kilô-mét 340 m.

Thủy tai ở Cao-ly

Ở nam ở Cao-ly mưa ... độ, 21 chiếc cầu bị n, ... Đường bộ xe nhiều đoạn bị đứt không đi l i được.

(*Indopacifique*)

Văn-đề tài chính ở Đông-dương

Báo *Le Temps* nói rằng tuy Đông dương phải chịu tiêu ... nặng nề mà tài-chính vẫn đứng vững. Nhưng phải được phép va thi mới có việc mở-mang kinh tế được.

Tin Thiên-tân

Lính cảnh-sát bắn vào những người đình-công đến vậy chung quanh nhà máy, chết mất 68 người. Cảnh sát bắt 375 người. (*Havas*)

Tin Saigon

Thăng thưởng

Theo như đạo nghị-định quan Toàn-quyền ngày 31 juillet 1925, các viên chức sau này được thăng thưởng :

Phả-hóm : M. Trương-tấn-Vị, đ.ẩn-chủ, tuyện hạm ở Châu-đốc.

Huyện hàm : MM. Lương-văn-Thương, quản-vệ hay ở Bến-hòa ; Lê-thanh-Cơ, điền-chủ ở Cần-thơ ; Ong-tung-Kỳ, chánh tổng ở Soc-trang ; Huỳnh-thái-Thưu, chánh tổng ở Tra-vinh ; Lê-tấn-Sang, ký lục tại tòa án Saigon ; Trần-văn-Nuôi, thông ta sở Thương chính Saigon ; Ng-văn-Tuo thư ký g ấy thép ở Saigon ; Ng-văn-Tri, thư ký ở Chợ lớn, Trương-công-Dan, thư ký sở Thương-chính Rạch giá ; Trương-văn-Lang, thư ký tại phủ Toàn-quyền Saigon ; Huỳnh-văn-Thịnh, thư ký tại sở Cảnh sát Chợ-lớn ; Ng-trung-Long, chánh tổng ở Chợ-lớn ; P.-an-văn-Luiệp, thư ký sở Vận-tải Nam-vang.

VIỆC HANOI

Nhân dịp lễ Assomption, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2524 đến ngày thứ hai 17 Août 1925 mới ấn-hành

Thời-tiết

7 giờ 31 độ
15 giờ 34 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ ... 11 p 75
nhì, ... 11 30
ba, ... 9 85
Thóc hạng nhất, ... 6 45
Bắp ngô ... 6 45

Giá bạc. — Kể từ ngày 14 Août 1925 giá bạc ở kho N à nước tính là 12 f. 10.

Thị giá quốc trái. Ngày 17 Août 1925 : 3 / 47 15 — 5 / 59 50 — 4 / 48,15. — 4 / 46 95 — 5 / 71 95

Tại phủ Thống-sứ. Quan quyền Thống-sứ Ernest hee chừng đến 19 hay 20 août này thì mới sẽ ở Chapa về Hanoi. Khi về đến nơi sẽ ... hội-đồng. Hội bộ đề bàn ... quan trọng, ... sẽ đi kinh lý mấy tỉnh dưới duyên-hải.

Cuộc lạc quyên giúp những vợ góa con côi các người bị nạn ở Penmach. — Số quyên tiền đã đăng như sau nầy :

M. de Kératry Notaire à Hanoi 20 đồng ; Guy de Sahoore 2 đồng ; Brenaud 5 đồng ; Meile Penjam 5 đồng. M. Tuno 1 đồng.

Cuộc thi ô tô trên Tam đảo. — Quan Thống sứ vừa ký nghị định cho phép mở cuộc thi ô tô vào ngày 15 août 1925 từ lầu Linh đến Tam-đảo và phải theo đúng như thể lệ đính theo đây.

Ngày 16 août 1925 thì đoan đường ấy cấm xe trong những giờ sau nầy :

1° Các xe ô-tô (trừ xe thi không kể) :

Từ 14 giờ trở đi : từ nhà khách-sạn đến cầu Linh

Từ 13 giờ 30 trở đi từ : cầu Linh đến khách-sạn.

2 Các xe khác :

Từ 8 giờ trở đi : cả hai phía.

Khi thi xong, đường lại được đi lại như thường.

Các xe sẽ cho chạy thế nào để đến trước 16 giờ là xong cả, để cho xe tải thư ở Tam-đảo chạy Vĩnh-yên có thể xuống được.

Phàm xe nào dự thi mà xe sau đuổi kịp hoặc vì lẽ gì khác mà cứng lại thì phải nép về tay phải để lấy lối đi.

Xe mô-tô

Giờ chạy	Số xe	Hiệu xe	Người cầm máy
13 g. 30	22	Harley-Davidson	Jambert
13 , 32	23	Terrot	Planchette
13 , 34	24	Automoto	Chaix
13 , 36	25	Terrot	Chalumeau
13 , 38	26	A. B. C.	Witt

Hạng nhất — Xe du-lịch

Chuyến thứ nhất

13 , 45	1	Amilcar	Lafabregue
13 , 50	2	Amilcar	Tu-Đường
13 , 55	3	Salmson	Desrénc
14 ,	4	Sevechal	Rogniéeu

Chuyến thứ hai

14 , 05	5	Fiat	Guillod
14 , 10	6	Fiat	Fenies
14 , 15	7	Berliet	Herve

Chuyến thứ ba

14 , 25	8	Rolland-Pilain	Mousnie

Chuyến thứ tư

14 , 30	9	Rolland-Pilain	Pham-q-Phu
14 , 35	10	Farkal	Thiret
14 , 40	11	Berliet	Beyer
14 , 45	12	Berliet	Bigot

Chuyến thứ năm

14 , 50	13	Peugeot	Sircoulomb
14 , 55	14	Peugeot	Jean Henri
15 ,	15	Koltin-Desgoutles	Girardot

Chuyến thứ sau

15 , 05	21	Voisin	Kahnag
15 , 10	17	Berliet	Demange
15 , 15	16	Berliet	Brunevat (2.

NGHỈ (3)

Hạng nhì. — Xe chạy nhanh

15 g	20	Berliet	Bigot
17 , 03	18	Donnet Zedel	Bertrand
17 , 10	19	Rolland Pilain	Bruneval
17 , 15	9	Rolland-Pilain	Pham-q-Phú
17 , 20	15	Coltin-Desgoutles	Girardot
17 , 25	21	Voisin	Moussié
17 , 30	14	Peugeot	Jean Henri
17 , 35	17	Berliet	Demange
17 , 40	13	Peugeot	Sircoulomb
17 , 45	3	Salmson	Desréac

1. Hội-đồng tổ chức cuộc thi này kiểm quyền được đổi lại điều gì tùy ý, bất cứ số thứ tự chạy trước sau hay là về giờ khởi hành các xe.

2 Hễ xe số 16 bị nan và phải mất hơn 45 phút mới lấy được trên núi thì người vận may xe ấy phải hết sức mau về bên tay phải đường để cho xe chở thư cùng những xe xuống thì vào hàng thứ hai có thể đi.

3 Hội-đồng đã định cho nghỉ một giờ để các xe dự thi có hai hàng có thể xuống mà chạy từ trước chảo nơi.

Nếu gặp phải trời mưa hão quá không thể thi được thì cuộc thi mới hoãn đến hôm sau là 16 août.

Nay nhắc lại cho các nhà dự thi biết rằng suốt dọc đường đi có lính mang có đề từ phòng khi có xe nào hư hỏng giữa đường thì báo cho xe đi sau biết.

Hễ có xảy ra cái nạn gì nguy hiểm thì xe có xe bán cho khắp nơi biết và nhà Bollot sẵn lòng cho một xe nhà thương đến cứu ngay không lấy tiền và chực sẵn ở đồi 400.

Còn các phần thưởng thì định như sau nầy :

Giải máy chạy mạnh nhất

Giải nhất : của M. de Montpezat cho.
Giải nhì : của Hôtel Métropole cho.
Giải ba : của quan Thống-sứ cho.
Giải tư : của nhà Denis Frères cho.
Giải năm của Công-ty Transport automobile Indochinois cho

Giải chạy mau nhất (các hạng)

Giải nhất : của quan Toàn-quyền cho
Giải nhì : của nhà báo Courrier automobile cho.
Giải ba : của công-tì Tuileries de Hodochine cho.

Giải chạy mau nhất (hạng thứ nhất)

Giải nhất : của quan Cong-sư Vĩnh-yên cho.
Giải thưởng tượng chuyến một (hạng du-lịch)

Chuyến thứ nhất (bốn xe chạy)

Giải nhất : của công-tì Franco Asiatique cho
Giải nhì : của xưởng xe Boillot cho.

Chuyến thứ nhì (ba xe chạy)

Giải nhất : của công-tì Standard-Oil cho
Giải nhì : của M. Passignat cho.

Chuyến thứ ba (một xe chạy)

Giải nhất : của hiệu Bobillot cho.

Chuyến thứ tư (bốn xe chạy)

Giải nhất : của công-tì Standard Oil cho.
Giải nhì : của hiệu Poinsard et Veyret cho.

Chuyến thứ năm (ba xe chạy)

Giải nhất : của công-tì Franco Asiatique cho.
Giải nhì : của M. Beyer cho.

Chuyến thứ sau (ba xe chạy)

Giải nhất : của hiệu Aviat cho.

Giải xe mô-tô

Giải nhất : của công-tì Standard Oil cho
Giải nhì : của Dufourg Charrière & Cie cho.

Các quan võ Vân-nam qua thành-phố ta. — Toán quan võ Vân-nam ở Hong-kong qua địa-hạt xứ ta để về Vân-nam ở Hải-hậu lên đây chiều thứ hai vừa rồi đậu lưu lại đây một ngày một đêm, rạo lại khách-sạn *Hôtel Métropole*. Sáng thứ ba đã nhiều người trở về Vân-nam.

Về việc giả mạo ở sở Vân-tụ. — Từ bữa Hà thành ta nghe có tin giả mạo ở sở Vân-tụ đến giờ thì nhiều người lấy làm lo ngại ngày, không mấy ngày là không có người mang văn-tự đến nhờ soát xem có cái số trước bạ có đúng không.

Có người nói là người làm điền gì mạo ... có người nói là những tin đăng trong báo mới rồi không có gì sai cả.

Quyết định là quan hay kẻ ông can tại là không dám chắc, chỉ biết rằng giấy mà hàm tại nhà người bị cáo hiện nay phải giữ tại tòa dự-thẩm cả, và việc ấy quan Dự-thẩm còn đang xét, còn người bị cáo thì được tạm tha ở ngoài.

Cái nạn đồ bác. — Đào-văn-Ấr, 39 tuổi, ở số 9, phố hàng Khoai, can về tội đánh bạc, bị khép 2 tháng tù thì đã bị bắt giải vào lò án.

Muốn bán một cái xe ô-tô «Peugeot» 4 chỗ ngồi — Còn tốt lắm—Đèn điện, ấn điện chạy máy.

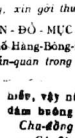
Hỏi tại bản-quán.

Đã các vật-liệu đóng xe cao-su chạy thành-phố : *Aluminium* ... lò-xo — vải các-cuông ... cuộc — lốp — ván vân. Có nhận đóng thành thân xe

Ngu ễn-hữu-Thành
217, hàng Bông Hanoi.

Có bán ngôi hai mươi hai viên một thước vuông đằng hàng nhì, giá hai mươi đồng (20 $) một nghìn ; tại nhà máy gạch đường Quan-thánh

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montéso
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
MAISON DE CONFIANCE

Le Peptofer Jaillet
la vraie thuốc bổ rất thật hiệu

Surveillant annamite demandé à l'*Orphelinat des Enfants Métis*, rue Delorme ; de préférence sous-officier retraité parlant français — Références exigées.

AU CINÉMA TONKINOIS
15, rue des Bonbons, Hanoi

Chương-trình từ ngày thứ ba 11 Août đến ngày thứ năm 13 Août 1925

SUZY
NGƯỜI ĐÀN BÀ HOA-KỲ
là một phim ảnh chuyện phiêu-lưu rất hay rất lạ.

Chia làm 10 phần
Chiếu hồi thứ 4, thứ 5 và thứ 6

Mỗi chương-trình chiếu ba hồi.
Bắt đầu từ thứ ba đến thứ năm

Ngày thứ năm 13 Août hồi 17 giờ 3 *Có buổi ban ngày. Giá riêng*

HIỆU BÁO CHẾ
CHASSAGNE
59 Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỀN MẪU HÀNG

PHÒNG KHÁM BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ đã ngồi đến ; Bảo-chế hội-viên. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tenis, Fes, Rabat, Casablanca Port Saïd tải-cấp Huế

Ngoại khoa, bộ-sinh, chữa mỏ-ác và thứ bệnh lận bệnh giang mai

Giờ thăm bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 11 giờ
Buổi chiều 14 — đến 17
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯƠNG GIA LONG 52

Ai có bệnh nên biết. — Kể từ ngày 18 này trở đi tại nhà thương Bảo hộ có mở ra một phòng xem bệnh không lấy tiền, chuyên trị về các bệnh giang mai, bệnh lận cùng các bệnh ngoài da. Cứ mỗi tuần lễ mở hai lần vào ngày thứ ba và thứ sáu, buổi chiều từ 4 giờ 30 đến 5 giờ 30

Bất cứ đàn ông, đàn bà và trẻ con ai đến chữa cũng được.

Các bệnh giang-mai bệnh lận, ở đâu đến chữa theo những phương-pháp tối tân như là tiêm các thứ thuốc bin-vanh, a secte vào trong mạch máu.

Phòng thí nghiệm nhà thương lại thử thể cả máu không lấy tiền để xét rõ chứng bệnh và chữa cho tiệt.

Quan Cốc-lô Bi-cơ-man
Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh nội thương, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, ... đau mắt, các chứng sài trẻ-con

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gà, số nhà 33, Hanoi, ống nói 214.

Quan Bốc-tơ có cả nhà cho người đã ngoan ... đến nằm, ai cần lại bảo. 1607

ANNONCE LÉGALE

Tờ trích lục bản thảo án của phòng Lục-sự tòa Sơ-thẩm Hanoi (Bắc-kỳ)

Tòa Sơ-thẩm Hanoi, tại phiên tòa ngày 30 tháng 3 năm 1925, vụng án về việc trộm trị như sau nầy :

Một bên là : quan Biện-lý tòa Sơ-thẩm Hanoi.

Một bên là : 1° tên Phạm-văn-Cáp 33 tuổi làm nghề bán sữa là con trai Phạm-văn-Toan (đo mẹ không nhớ tên) quán ở làng Co-le, huyện Trực-ninh tỉnh Nam-định, ngụ ở Tây-hồ, huyện Hoài-long, tỉnh Hà-đông, có vợ, một con không biết chữ, trước chưa can án bao giờ, được tại ngoại, do can v ệc pha nước vào sữa.

2° Phạm-bá-Chính 31 tuổi làm nghề bán sữa, ngụ ở Tây-hồ là chú tên Phạm-văn-Cáp, do phải chịu trách nhiệm tiền án phí

Hiện đều có mặt tại tòa

Bởi các lẽ đó :

Bản tòa phạt tên Phạm-văn-Cáp 3 tháng tù, 100 quan về tội pha nước vào sữa và bắt phải chịu các tiền án phí công là 7 đồng 8 bảo hai xu, để là chưa kể tiền án văn này và tiền giấy má sau nầy.

Truyền cho đã g bản án này ở bác Avenir du Tonkin và báo Trung-Bắc-Tân-Văn trong bảy hôm.

Phán rằng Phạm-bá-Chính p ải chịu trách-nhiệm về tiền án phí.

Nếu không tuân nộp thì bản tòa cho mỗi hạn ít nhất bắt giam thân

Truyền cho tịch ký những tang vật theo điều luật ngày 1er tháng 8 năm 1905.

Bản án đây làm và tuyên tại ngày 30 tháng 3 năm 9 5 do quan Chánh án G ac bbi ngồi xử trước : mặt quan phó Biên-lý Roche có viên thanh ký Lục-sự Wolff giữ việc

Dịch đúng theo bản trích-lục.

Thông ngôn ngôn-thệ tiếng annam.

HÀ-VĂN-BOAN

88 256

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lại nói chuyện *Chu đồng* đem cái giỏ không mèn vào trong đám cỏ, rồi hết hoảng chạy về báo bọn ngục-tốt rằng :

— Trời ơi ! *Lôi hoành* chạy trốn mất rồi, bây giờ biết làm thế nào !

Mọi người đều nói :

— Chúng ta mau mau theo về nhà hắn thì phải bắt được.

Chu đồng cố ý làm cho chậm-trễ trong hồi lâu, liệu cái ng *Lôi-hoành* đi được xa rồi, bấy giờ mới dẫn mọi người về tuyên-đề xuất-tiền.

Chu đồng bèn với quan huyện rằng :

— Dám hỏi đại-nhân ! Trong khi đi đường, chúng tôi *so ý* để *Lôi hoành* trốn thoát được, bây giờ chúng tôi xin cam chịu tội, không dám hối-hận chút nào

Quan huyện có ý yên mến *Chu đồng*, vẫn định gỡ tội cho, nhưng *Bạch ngọc-kiều* lại làm đơn trần-cáo với quan phủ *Tế châu* rằng *Chu đồng* dụng tình để cho *Lôi-hoành* trốn.

Quan huyện *Vận-thành* bắt-đắc-dĩ phải đem lại-lịch việc *Chu-đồng* can-phạm nói ứng thế trào hỏi quan phủ *Tế-châu*. Người nhà *Chu đồng* lại theo lên phủ *Tế-châu*, để lo chạy mọi nơi.

Khi *Chu-đồng* bị giải đến *Tế châu* quan phủ xét hỏi một lượt, rồi phán-đoán phải phạt 20 trượng và thích chữ k m-ấn vào mặt, đem đày ra *Thương-châu* lao-thành.

Hai tên công-sai lĩnh đạo công-văn giải *Chu-đồng* đi sang *Thương-châu*. Khi *Chu-đồng* khởi hành, người nhà sửa-soạn đem theo các đồ hành-lý và tiền chi-dụng, lại có một món tiền riêng riêng cho hai tên công-sai nữa.

Chu đồng sang đến phủ *Thương-châu*, hai tên công sai cầm vào nộp quan phủ và đệ trình đạo công-văn. Quan phủ *Thương-châu* trong thấy *Chu đồng* tướng-mạo đường-hoàng, khôi-ngô một trai xoan, râu dài quá rốn, đã có ý bằng lòng.

Quan phủ truyền cho tên tội nhân mới đến ấy được tự-tòng sai phủ ở trong phủ, chứ không phải giam vào lao-thành. Bấy giờ *Chu đồng* được thảo lòng, còn hai tên công sai kia thì lĩnh đạo hồi-văn đem về nộp huyện.

Chu-đồng từ khi được vào tùy-tòng ở trong phủ *Thương-châu*, bao nhiêu những viên-chức trong phủ như áp tư, ngu-hầu, tiết-sấp, văn văn đều có đem lễ-vật đến tặng-tống cả. Lại thấy *Chu-đồng* tinh-tiết hòa nhã, cho nên ai cũng quí mến.

Một hôm, quan phủ đang ngồi tại nhà công-sảnh, *Chu đồng* đứng hầu ở dưới thềm, quan phủ gọi lên mà hỏi rằng :

— Tại sao nhà-ngươi lại tha cho *Lôi hoành* trốn, để đến nỗi phải đày ra đây.

Chu-đồng bẩm rằng :

— Có đâu chúng tôi dám tha cho *Lôi-hoành* trốn, chỉ vì so-ý một chút, vậy nam nữ mở trốn thoát.

Quan phủ nói :

— Cứ lẽ ấy mà xét thì tội người có đáng bị nặng hơn thế.

Chu đồng bẩm rằng :

— Chỉ vì nguyên-cáo nhân cố vu cho tôi là dụng tình tha cho *Lôi hoành* trốn, vậy nên tôi mới phải chịu tội ngay.

Quan phủ hỏi :

— Tại sao *Lôi-hoành* lại đánh chết đứa con hai ấy ?

Chu đồng liền đem đầu đuôi việc *Lôi hoành* đánh chết con *Bạch-tá-ánh* thuật lại một lượt cho quan phủ nghe.

Quan phủ nói :

— Nhà-ngươi thấy bắn là người có nhiều, vậy nên vì cớ tội nghĩa khí mà dám buông tha bắn chăng ?

Chu-đồng bẩm rằng :

— Có đâu chúng tôi lại dám đối người trên mà làm những điều trái phép như thế !

Trong khi đang nói chuyện thì bỗng thấy phía sau bình-phong. Có một cậu tiểu-công-tử bước ra. Năm ấy cậu mới lên 4 tuổi, một mái xinh đẹp tức là con trai yêu của quan phủ, quan phủ quí như vàng ngọc. Tiểu-công-tử thông thẳng *Chu đồng*, tức thì chạy lại ôm lấy. *Chu đồng* với ấm tiểu-công-tử lên trên tay.

Tiểu-công-tử giơ hai tay xoắn chặt lấy bộ râu dài của *Chu-đồng* mà bảo rằng :

— Tôi cắt muốn anh râu xồm này ẵm tôi.

Quan phủ nói :

— Cậu nói ! Con buông tay ra, chớ quấy nhiễu như thế !

Tiểu công-tử nói :

— Tôi chỉ muốn anh râu xồm này ẵm tôi đi chơi !

Chu-đồng bẩm rằng :

— Chúng tôi xin ẵm cậu ra đợc chơi ở trước cửa phủ một lúc, rồi lại về ngay.

Quan phủ nói :

— Nó đã đòi ẵm tại nhà-ngươi ẵm nó đi chơi một lúc.

Chu đồng ẵm tiểu-công-tử ra trước cửa phủ chơi, mua bánh ngọt và hoa quả cho ăn rồi lại ẵm về. Khi ẵm vào trong phủ, quan phủ trông thấy, hỏi tiểu-công-tử rằng :

— Con đi chơi đâu về đấy ?

Tiểu-công-tử nói :

— Anh râu xồm này ẵm con ra phố chơi, lại mua bánh ngọt và hoa quả cho con ăn.

Quan phủ hỏi *Chu đồng* rằng

— Người lấy tiền đâu mà mua quà cho con ta như thế !

Chu-đồng bẩm rằng

— Gọi là một chút tấm lòng của, chứ có gì đâu !

Quan phủ truyền lấy rượu đến để thưởng cho *Chu-đồng*. Nõ-tỳ trong phủ bưng bình rượu bạc, rót ba chén đầy mời *Chu-đồng* uống.

Quan phủ lại bảo *Chu đồng* rằng :

— Tính thông-minh có lẽ có đời ẵm thì ta cho nhà ngươi cứ ẵm đem đi chơi.

Chu đồng nói :

— Đại-nhân đã truyền lệnh, chúng tôi xin vâng lời.

Từ đó ngày nào *Chu đồng* cũng ẵm tiểu-công-tử đi chơi, lại bỏ tiền ra để mua quà bánh, khiến cho tiểu-công-tử được vui lòng. Được quá nửa tháng, nhiệm kỳ tức là ngày rằm tháng bảy, có hội *Vu-lan* ở theo lệ các nơi chùa-chiền vẫn lập đàn làm chay và thả đèn, vân vân.

Buổi chiều hôm ấy, tức tỳ bảo *Chu đồng* rằng :

— Ông *Chu* đã dặn ơi ! Tối nay tiểu-công-tử muốn đi xem thả đèn, phu-nhân bảo ông phải ẵm cậu đi xem đó.

Chu đồng nói :

— Vâng ! Để tôi xin ẵm đi !

Tối hôm ấy, tiểu-công-tử mình mặc áo sa xanh, đầu đội cái mũ có hai cái ngà hai bên, *Chu đồng* cõng lên trên vai, tự trong phủ đi ra, cốn xem thả đèn tại chùa *Bi-tạng*.

Bấy giờ vào hồi canh một, *Chu đồng* ẵm tiểu-công-tử đi xem khắp trong chùa một lượt, liền đến bên cạnh cái ao phó g sinh ở *Thắng lực đường* để xem thả đèn. Tiểu-công-tử đang đứng vịn tay vào cái ra...lon, vừa xem vừa cười.

Bỗng thấy ở phía sau lưng có người kêu cho *Chu đồng* mà sẽ bảo rằng :

— Đại-hạnh ra ngoài cho tôi nói chuyện.

Chu đồng quay đầu nhìn lại xem ai tới tên là *Lôi-hoành*, liền ẵm tiểu-công-tử đi chơi, lại bỏ tiền tải ra để mua quà bánh, khiến cho tiểu-công-tử được vui lòng. Được quá nửa tháng ngọt đem tại cho cậu nơi, chớ có chạy đâu nhé !

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG THƯỢNG

Thêm hình tượng thiên-lôi ra đây cho không như có mấy thứ thuốc về những bệnh là làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh các kỳ kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm năm tiến Khải định thứ bảy toa Nhà-các phòng tức sắc phê rằng

Chiếu nay đại-diện phòng sản WUNIES qui đồng có nhờ nhà một thứ rượu bổ để tặng ngự đồng quan rất hay, đáng nên giá thưởng, trước lạ phê thị gửi cho qui đường phòng chế-công để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

Rượu này là sản-xuất theo thuốc thần-tính người phương Đông mà chế ra cho nên người bản-xứ giá, trẻ, đều dùng được cả. Xưa nay chưa có ai là dùng mà chê được. Giá bán rất rẻ $2.25 một chai lớn, từ sau chai giờ lên sẽ trừ khoa hồng tùy theo nhiều ít.

Bản hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ về trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thuốc có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Trang-tiền 54

HANOI

Hiệu kim-hoàn

昌 德

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DECORATIF

Hanoi, 91 Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chỉ-hiệu có bằng tốt nghiệp về nghệ thuật chạm trổ trường Mỹ-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ tài khéo, làm cẩn thận, vàng ta hay tây. Các ngài muốn cỗ lạ sắm sửa đồ chơi được vừa ý, không nên ngại đường xa.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1880, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, tôi hiệu tôi muốn mọng đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

MAO-SENG kính cáo.

XÀ-BONG CADUM dùng lợi lắm vì dẫu còn một chúc củng còn cứng khô chẳng tang.

Hội Hợp thiện. — Nay quan Đốc-lý đã cho phép bản hội đi lạc quyên lấy tiền chi về việc tậu 12 mẫu ruộng để mở rộng Phúc-trang, mà các nhà từ-thiện đã để công kể như sau này, bản hội thật lấy làm lòng nhiệt-thành về việc phúc của các ông các bà

MM. Dương-Tắc tức Phúc-an, 184, phố Hoè 5 đồng; Đặng-thiện-Vỹ tức Trinh-Tường, 26 hàng Bồ 3 đồng, Đặng-trần-Sán tức Phát Tường 39 hàng Bồ 5 đồng; Hiệu Tín-hưng, 40 hàng Bồ 2 đồ g; Mme Ng-thị-Cả, 64 hàng Bồ 1 cỗ g; MM. Vũ-văn-Gia, tức Cự-long, 61 hàng Bồ 2 đồng; Đoàn phố 78 hàng Bồ 2 đồng; Hoàng-văn-Được, 80 hàng Bồ 2 đồng; Hiệu An-thịnh, 88 hàng Bồ 1 đồng; Đặng-trần-Vỹ, tuần phủ 37, hàng Thiếc 5 đồng; Ng văn-Hợi, 54 Phúc-kiến 2 đồng; Ng-văn-Toàn, 95, phố Mới 3 đồng; Lê-văn-Bính, 31, phố Roudon-y 5 đồng; Phó-g a-Tường, 49 Phúc-kiến 2 đồng; Phạm-đình-Thiên, phố hàng Bát số 28, 2 đồng; Hoàng-đình-Loan, 53-b. phố Orléans 2 đồng; Hiệu Giy-nguyên, 33, hàng Đào 2 2 đồng; Mme Chân-phương, 62, phố Hàng-Tsin 1 đồng; M. Ng-đình-Phúc, 31, ngõ Tượng-Viên 5 đồng; Ng-văn-Chuyên, 3 phố hàng Đào 3 đồng; Ang-kon, 85, phố Mới 3 đồng; Vũ-đình-Khôi 36, Jules Ferry 1 đồng.

Hội Hợp-thiện kính cáo

GẶP CHỚP BÓNG CINÉMA PATHÉ

HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA

Trinh thám tiểu-thuyết 12 hồi

Rất hay!!! Rất vui!!!

Nhiều cảnh bí mật

Chiếu tại hãng rạp — mỗi tuần lễ hai hồi

Tuần lễ nào cũng chiếu từ thứ hai đến thứ năm

Hai hồi đều để bắt đầu chiếu

Từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 23 Juillet 1925

Xin kính mời các qui khách đến xem

Phim ảnh trinh thám!!!

Phim ảnh trinh thám!!!

Lấy bánh xe ô-tô để làm gì? — Lê-văn-Bình 39 tuổi, làm ruộng, quán làng Nghĩa-lâm, huyện Kim-động (Hưng-yên) cạy việc bắt cắp một cái bánh xe ô-tô của M. Lê-văn-Tiếp, số 34 phố hàng Tre, nên đã bị bắt giải vào tòa án.

Bột tín — Võ-Bạch, 32 tuổi, làm thợ sắp chữ ở Hải phòng, ra việc bột tín của chủ một món tiền là 105 đồng bạc, nên đã bị bắt giam xét.

Những người bắt về chợ rong. — Bin-quản tiếp được bắt sau này: Đêm 12 rạng tối ở bên Gia-lâm về, khi đi đến cầu cầu gần xuống đến đường, thấy một người đi xe đạp, bắt một người nhà quê gánh hàng bên Gia-lâm sang, hỏi ra thì người này định mang hàng ra chợ Đông-xuân bán, nhưng cứ vừa đi đến bốp ở cầu lấy vé, hễ còn ở trên cầu mà người bắt về đến bắt, người nhà quê kia vẫn lạy kêu khóc cũng không tha, lại chửi đánh tàn nhẫn quá. Lợi cho nhà quê thấy lắm là sợ, còn biết thế nào là phải trái nữa. Tôi bèn đứng lại xem các anh ấy xử làm sao thì ra duyên do câu chuyện thế này: anh ấy bắt ức người ta. Cứ buổi sáng buổi chiều nào cũng vậy, phần nhiều những anh đi bắt về rong và anh ngồi phát về ở cửa cầu là cứ tạm, rằm tám ba lại với nhau mà bắt phạt nhau trong cuộc đổ đen, sai người trông hai bên đầu đường sợ các ông chủ cho biết. Khi các anh đánh, xem đồng-hồ thì đã đến giờ về lập-bộ ở chợ rồi, nếu anh nào không bắt được thì phải phạt đi *tám* nửa. Nên các anh bèn vơ quàng vơ xiên lấy rẻ bắt ức hiếp người ta thế đấy, có lẽ đâu mà lại lên tận cầu mà bắt bao giờ không?

Tôi không phải là có thù hằn gì với ai kia, nhưng thấy những sự vô nghĩa lý mà phải nói ra, họa may có đến tai quan trên để rủng trị những kẻ làm càn lấy đi thì những người nhà quê mang hàng ra tỉnh bán mới mong kiếm được đồng lời lãi mà ăn, không thì được đồng lãi nào vào tiền phạt mất cả còn gì

H. lai-cảo.

Ăn cắp đồng hồ vàng — Đinh-văn-Tiến, 18 tuổi, làm bồi, ở Đông-nhân bị tra là ăn cắp một cái đồng hồ vàng của người Tây, nên đã bị bắt giam-xét.

Lại tiêu-liều tiền kết. — Bạch-xuân-Cần, 21 tuổi, làm thủ quỹ cho M Trần-xuân-Tán 81 phố Paul Bert bị thua là tiêu-liều của chủ một món tiền là 12 đồng 5 hào nên đã bị bắt giam xét.

Cái chết khả nghi. Theo lệnh quan Hiện lý Hà-nội, sở mật-thám đã cho xét về việc tên Tích chết tại một cửa hàng thợ nhuộm ở Hà-đông một cách khả nghi lắm.

Nạn xe-cộ. — Hồi 9 giờ 40 phút hôm 13 ở trước cửa chợ Đông-xuân có chiếc xe-đạp và chiếc xe bò đụng phải nhau, lại đến người giờ cũng một cái xe đạp và cái xe bò đụng phải nhau.

Song cả người và xe không lăn ra vào việc gì cả.

Thảm trọng. — Hồi 5 giờ 50 sáng hôm nay người ta thấy con bé chừng 7 tuổi nằm chết ở phố Duvigneau, song không biết là con cái nhà ai và khám trong mình không thấy thương-tích gì khả nghi, nên để cho mang vào nhà xác.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Bỏ ăn. — Nguyễn-văn-Cầm, 15 tuổi, bị bỏ vì điên, đi tàng tảng trong phố Lille thì linh cảnh-sát đã lễ đưa vào nhà thương điên-rồ.

Mất nhẫn vàng — M Dorisse làm kế-toán ở sở xi-măng đánh rơi một chiếc nhẫn vàng có hòn chè GP.

Nạn xe cộ Hồi 17 giờ ngày thứ tư 12 Août, tên Nguyễn-thị-Tâm 25 tuổi, làm nghề cu-li, nhà ở Hàng-kinh, khi đem một chiếc xe hàng xuống đến cầu Joffre có bằng may va phải một chiếc xe tay hiệu P.P.H số 6629 bị vênh cả hai bánh. Người tài-xế được cả hèn-cả can gì.

Thế thuế thân của ai? M. Lao-vinh Hing, buôn bán ở phố Bến-rền đem nộp số Châm một chiếc tờ thuế thân thành-p số đề tên Đặng-văn-Khay rơi ở trước cửa nhà hàng. Ai đánh rơi cứ lại số Châm nói rõ số thẻ mà xin lĩnh về.

Ốm-dư ng. Đặng-văn-Lưu, 42 tuổi quán làng Da-nhễ, tỉnh Kiến-an, ốm nằm ở đường Ronoal thì linh cảnh-sát đã đưa vào nhà thương tỉnh dưỡng.

Đói bỏ quá trẻ ăn. — Có hai đứa trẻ không rõ ăn cước, một đứa độ 12 tuổi, đứa nữa độ lên 10 tuổi chúng nhịn đói đã vài ngày, trông chúng có xanh rớt và bỏ lả lắm, chiều thứ tư vào hồi 16 giờ vào hàng một bà bán cơm ở đường Chevassieux mua cơm ăn rồi không có tiền trả. Chang sợ quá bà chạy trốn thì người con trai mụ bán cơm đang cắt cơ ở nhà bên cạnh đuổi theo tóm được một đứa lớn, tỏ ra dân lối đánh. Người xem tác ý cũng thấy đứng, có vài người thương tình xin cho thằng bé nhưng người con trai mụ bán cơm nhất định bắt lột áo. Sau có một ông, không rõ tên, đi xe đạp qua đấy, thấy sự trái mắt vào hỏi đầu đuôi câu chuyện rồi mới tha lấy hai bọc trả cho mụ con người bán cơm là số tiền cơm của hai đứa trẻ đã ăn. Ông nào tâm có hỏi đau trẻ mấy câu, thấy nó mếu máo không nói ra hơi thì ông lại nhảy lên xe đi ngay, vì sợ lỡ công ấy có việc vội. Một việc nhỏ mà cũng đáng khen người hảo-tâm lắm vậy.

Khám tử-thi. — Theo tờ trát số 3382 cản tên án, sở Châm đã phái người thám-nghiệm thi-tử-thể tên Đinh-Tâm chết chợt ở-Đ.

Những đơn kiện tại sở Châm. — Trần-thị-Hoan 31 tuổi làm ruộng ở Ung-Loát thuộc tỉnh Ninh-bình qua Hải-phòng thưa tên Lê-thị-Tân là người đi đỗ lẽ và bội-tín quần áo đồng giá Ly a'o Ting 18 tuổi làm nghề thợ cạo, nhà số 34 phố hàng Cháo thưa tên Ly-ngọc-Xuân tức Oa 21 tuổi là bạn đồng-nghệ đã đánh mình bị thương tích.

Lê-văn-Kỳ 29 tuổi làm cai thợ rẻ ở Hạ-lý trình mất trộm 10p, và quần áo giá 14 p. 59.

Lại quan-việc tiêu tiền kết. — — Mới rồi đã một quan vì chị em bắt vào nhà đá, tay lại được nghe một quan nữa cũng vì chị em mà quệt tay của chả mất độ thất thập nguyên, may lại xếp xuôi nay, chứ không có cũng đến phải kéo-quả lắn như nhiều quan nào thường gặp bàng ngày ở trên nước ron đường mới xây cũng.

Lại một quan nữa quan rày ấn miền đồ bác, ông xoa-xuýt cái kẻ bạc của chả mất tí nhiều, mới đây phải thải hồi hậu tiền, không biết rồi có đến p à dun xe bò không?

Ôi chị em ơi, chị em thật tình, miệng chị em thật thơ, mắt chị em thật xinh, giọng chị em thật trong, thế mà đến quả lắn nghỉ thật nặng, cái quả thề ở g linh khô-ranh nghỉ thật chắc, mà đến com nén ấn cũng khao lắn cả chị em i chị em có nhớ đến lời nguyền nước ấy c ng?

Hờ-hen đỗ hỡ được tana, l ui chơi vẫn tưởng phất-ân giới, không ngờ vận xi-đạt phải lắm chao x ống-lưng? Nghĩ khi sập go, quạ may, đèn điện sương gom sương góc; đến khi non ba xu, dun xe bò, ấn toàn ra mường, cả nhắm với com vội, nghĩ cơ-hàn, thảo ai rẻ biết chăn! Thương thay! Tự-Nhân

LAI-CHÂU

Ai tin. — Cụ trình-Viên biệt hiệu là Mộ-Cừ, là t ầi phụ ông Trịnh đình Quyền, thư-ký, vừa mới tạ thế tại Lai châu hôm 3 août, tức là ngày 15 tháng sáu ta. Hồi 4 giờ chiều hôm 16 ta đã cất đám tại ngã-ba-địa tây. Các quan, các anh em đồng sự, và bà con quen thuộc đi đưa đám rất đông. Lúc ng huyện thì ông Phạm-duy-Đi ấn thư-ký có tay một các anh em đọc bài điếu tang.

Lờ cảm ơn. Chúng tôi có lời trân trọng, thà-h-thực, cảm tạ các cụ các ông, các bà đã c lòng quý hóa giáo-đỡ, nhàng viếng, đưa đám, tưởng ký chia buồn: phủ quân, thân-phụ nhạc-phụ chúng tôi là:

M. TRỊNH-VIÊN tự-hiệu là **MỘ-CỪ**

Tả tại, hưởng thọ 54 tuổi

tạ thế hôm 15 tháng 6 ta. Trong khi tang gia bối rối, có điều gì sơ-suất, xin các cụ, các ông, các bà rộng lòng tha thứ cho, chúng tôi được đội ơn lắm.

Vị-vong-nhân: Võ-thị-Tú,
Cô-tử: Trịnh-tiến-Bền,
Trịnh-đình Quỳnh
Trịnh-đình-Cửu
Trịnh-đình Nguyệt
Trịnh-đình-Hoàn,
Trịnh-đình-Mỗ.
Nữ-tử: Trịnh-thị-Bé.
Trịnh-thị-Tư.
Tế-tử: Đinh-văn-Lân.
Nguyễn-việt-Ân.

Đồng gia bái tạ

BẮC-NINH

Tiết bạnh khả phong. — Bản-quán được tin rằng cụ nhạc-mẫu ông nghị-viên Ng-văn-Tấn ở phố Nẫm-thắng mới được mệnh thưởng bốn chữ « Tiết-bạnh khả-phong ». Vậy bổn quán xin có lời mừng cụ và ông bà Ng-văn-Tấn.

Việc hộ-sản ở nhà thương. — Bản báo tiếp được bài sau này:

Các sản-phụ ta đối với việc hộ-sản ở các nhà thương trước khi chưa biết thế nào thì cũng còn rụt-rè e-lệ; tự khi cấm biết rằng cái cảnh hộ-sản Tây-ấy là hợp vệ-sinh, là vô nghĩ ngại thì phần nhiều người đi nhất-nhất đến đâu cũng phần chẩn muốn ở cả ở các nhà thương hơn là mượn các bà đỡ nhà quê ở nhà. Ở lành ta ít lâu nay được ca. bà đỡ có đỡ phần đối đãi với các sản-phụ thì rất săn-sóc ân-cần cả không như mọi nơi thường có người phàn nàn là khi bảo bậc hay lắm đem quà, bởi vậy nên mọi người vào ở cứ tại nhà thương đâu lấy làm hài lòng mà cũng nở nào nhau đến nhà thương để ở cả. Ấy cũng là một điều khả mừng vậy.

Ninh lai cảo

SƠN-TÂY

Tiết-hạnh khả-phong. — Bà cụ Ngô-thị-Tỷ là thân mẫu M. Trần-trọng-Thìn tá-địa trạm Gia hòa Sơn tây được ân thưởng bốn chữ Tiết-hạnh khả-phong.

Bà cụ Ngô-thị-Tỷ quán ở Đông-bộ, Hậu-thái, lấy chồng làng bộ Ký, góa chồng từ năm 23 tuổi.

Đ. lai cảo.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sáu 14 Août 1925

KIM NHAM SỰ TÍCH

Tích hát chèo cổ. Có vai đào điên, có vai thầy cúng và có đồng làm trò rất là buồn cười.

Tối thứ bảy 15 Août 1925

TỨ NỮ TRANH PHU

Chuyện chia gái tranh chồng, diễn nôi Tây Tung mới gặp bốn ả ghen tuông rất nực cười. Tích hát rất vui,

Tối chủ nhật 16 Août 1925

TÂY HỒ CÔNG-CHÚA

Ai ngờ mắt thành nỗi tiên.
Tưởng tình yêu mến hóa duyên bằng hờ.

BÁO CÁO VIỆC RIÊNG

KÍNH CÁO

Tôi có nhời kính trình cùng các ông các bà biết cho rằng: tôi có một con gái lên là Nguyễn-tiến-Lộc, vì nó không chịu học-hành, lại chơi bời liều-lĩnh, nên tôi đuổi nó đi. Vậy từ nay trở đi, nó có vay mượn hoặc làm điều gì phi-pháp tôi không chịu trách-nhiệm.

Nay kính cáo
Nguyễn-văn-Xuân.
16 Bis Amiral Courbet, Haiphong.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1 $80 một hộp

TRÀ SÂM-MẬU

Sâm sinh mạch cổ,
Chè [illegible] hiếm giai-kỳ.
Mao phát nghìn rừng,
Sum-sê đầu khen mỗ-ợi.

Bởi vậy mới gọi tên là « SÂM-MẬU LONG-TUỆC HƯƠNG-TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM-MẬU này ai cũng phải chịu là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chiếu-cố mua cho. Xin mời đến số 59, phố Hàng Ngang và các số đại-lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái, Tương, Hàng-mão Công-phát, Quảng-ký và Di-thịnh.
Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyễn-lâm-Ký Thuận-phát-trường, Thuy-ký-xương. Cho sắt, Đồng-xương-long.
Hải-phòng: Bảo-sinh-tường, Lợi-sinh-tường, Bảo-hoa-hiên, Anh-lợi.
Lạng-sơn: Chí-hưng.
Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiên-hưng.
Thái-bình: Thái-hoa-long, Nguyễn cát-tường
Phủ-lý: Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa: Sinh-ký, Đại-hưng
Nghệ-an: Văn-minh, Lực-ký.
Ba đồn: Vinh phát.
Thuận-hoa: Cao-thái.
Ninh-giang: Nguyễn thái-tường
Yên bay: Đại-lợi.

Hiệu SÂM-MẬU
59 59 phố Hàng Ngang, Hanoi

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu QUINQUINA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC quan bảo-chế nhất hạng chế ra đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2 $ 40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng bằng trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 31, phố Trang-tiền Hanoi.

HIỆU BÁN BỒ VÀNG BẠC

NAM BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc: các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dan bá, giầy cườm giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

● *Vàng đúng tuổi và bạc nén*
Thợ khéo kỹ công và giá thực.

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR sung nhuỵ tan.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ đỡ thuốc trong ống tiểu tiện độ 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert Hanoi.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÁC VỊ AN THỰC UỐNG

Các thứ rượu mousseux

Rượu André Guilois	Một chai:	9 fr. 00
Rượu Marquis de Normont	»	10 fr. 50
Rượu Cristal Vouvray	»	9 fr. 00
Rượu Cinzano Spumante	»	15 fr. 00

Các thứ rượu champagne

Rượu Léon Chandon 4 2 sec	»	30 fr. 00
Rượu Pommery & Crene	»	24 fr. 00
« Bernard » là thứ sec Thuy ưa thích nhất, ngọt	Một hộp	13 fr. 75

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

CÔNG-TY KHAI MỎ KEBAO, Ở PORT WALLUT CẦN DÙNG PHU MỎ

Công-ty khai mỏ Kébao ở Port Wallut có tới bá cáo để tất cả các hạng phu mỏ (piqueurs, boiseurs, remblayeurs, rouleurs) biết rằng trước ngày 31 Août nay, ai tự mình đến làm với công-ty, thì đến ngày 1er Novembre-đan năm 1926 sẽ được thưởng về mỗi công-ta 0p. 02. Thì-dụ như một người trong độ áy làm được 125 công, thì đến tết sẽ được thưởng 2p. 50. Làm được 25 công, thì công-ty giá cho một nửa tiền phi-tổn đi đường. Làm được 50 công thì công-ty giá cả cho tiền phi-tổn đi đường.

Phu mỏ làm lúng như thường tí ra mỗi ngày công được 0p. 45, nhưng lại còn có thể kiếm được hơn nữa. Làm khoán dòng thì mỗi ngày có thể kiếm được 0p. 70, và có khi hơn nữa.

Mỗi ngày có phát cho mỗi người một kilo hai trăm grammes gạo, tính giá 0p. 09 một kilo. Phu ai muốn mua các thứ, có một người An-nam bán cho mỗi ngày từ 0p. 06 đến 0p. 15. Có một rạp hát mỗi ngày đem một tích cho xem không, không mất tiền.

Phu được ở chỏ sạch-sẽ, đãi một cách tử-tế, khi ốm đau có một viên thầy thuốc An-nam với những người khán-hộ An-nam chữa cho. Phu muốn làm phải đến buông giấy ở Port Wallut, hôm tới nơi được phát một bữa gạo không tiền.

Tệ quá!!!

Hiệu Châu-Hưng nhà đồ phố Hàng-Bạc, độ này tệ quá. Nhận hàng lần nào làm cũng sai hen, công lấy đắt, giá vàng cao hơn người, hẹn mồng hai thì mồng ba mới xong, duy chỉ được một điều chắc chắn, cẩn thận, làm kỹ, kiểu mẫu khéo mà thôi.

Người mua hàng lai-cảo.

Nhà Bán đồ « TÂM-TÂM » ở Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật thứ năm tức cũng có bán từ tám giờ sáng.

TAM-TỈNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 — Nam-định

Hiệu Tam tỉnh có thầy thuốc xem mạch, kê thuốc rất hay chữa nhiệt, trị bệnh biết hoàn toàn, bệnh cũ, bệnh lâu các bạn đến chữa thuốc tỉnh ở nơi xa, các bệnh mới lẫn đã nặng, các bệnh mới nguy hiểm, cũng được khỏi khỏe tỉ, người yếu có lẽ phải già, người nghiện cũng cai, chứng nên xin thuốc cũng cho, chứng các bệnh như sau này: Ăn ăng mọng tinh, gi tinh, hoạt tinh, sinh tinh, tử cung lạnh không có, đau bế kinh, bạch đới, huyết bế, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tích, rút bụ sinh hoạt đái, tiểu sản hoặc khó chửa gia đình hiếm sinh ra trăm chứng không có hay có đẻ không nuôi, các chứng đau bụng đau lưng mỏi mệt bủn hủn, lạnh, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, nục huyết, ho huyết, lị huyết, băng huyết, phong thấp cả chứng bất loại tổ hợp, phù thũng, già mới hốp hay là chai 1 đồng.

Bạn nào có lòng cứu hay ai lòng mi bản hiệu chữa mua gửi thì khỏi mà mất không có sợ, mất tiền 1 đồng. Trẻ con sau tính đem nuôi tử tế không sai hẹn.

Ai ở xa giang mai nên hiệu chữa khỏi và giữ gìn không tồn tiền tại sinh đọc như thường mất chai 1 đồng, thực 5 hào. Cao ba long thực tốt mất tiền 1 đồng. Thuốc bổ cảm chứng nóng nổ huyết giá rẻ trai gái đều dùng được cả mất hết 1 đồng.

Thuốc cai 5 phiện ngài nào ăn nặng đã lâu nằng khói không vội và đi làm được thì 7 tăng, chai 3 tăng, chai con 5 hào, qui khách ở xa viết thư về bệnh bản hiệu gửi thuốc tới ngay gửi cách lĩnh hóa giải ngân, ngài gửi mandat chuyển xin đề cho tên này: M. TRẦN-BẮC-SỞ chủ TAM TỈNH Y QUÁN ở Nam định.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Paul Bert, Hanoi

Những người xanh vàng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thứ nhất.

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợi

Giá tiền 0$80

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nang chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 24, phố Bonnal, Haiphong bán giáp.*

Nếu ai mắc phải bệnh tinh có lậu và giang-mai - độ lâu hay mới, độ nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bao thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tự ý cảm ơn gửi tại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, số, phố hàng Bồ và ở Đại hiệu Phương-nguyên phố Paul Bert làm đại lý bán hộ.

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES du RHÔNE

là thuốc để uống trị những bệnh: Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cử Nhứt đầu, nhứt óc, nhứt răng đau mình, đau mẩy, đau lưng Nhứt gân cốt, trật cổ có bán cùng trong các nhà bán thuốc Phải đòi hỏi cho đặng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

KHÔNG NGỦ ĐƯỢC

Thực là hại cho dương thể dục và dương đức tính;

Thực là hại cho sức khỏe;

Thực là ngăn ngại ngày giờ.

Dược ngủ được ngon rồi, không cần kéo lại được nữa.

Thuốc **NEURINASE** *làm cho ngủ ngon.*

Thuốc nay rất là cần dùng cho các xứ nóng.

Ở các hàng báo chí to đều có bán cả.

CỨ MỖI NGÀY

lại uống

MỘT VIÊN THUỐC HƯỚU

CỦA ÔNG

Lương-y DEHAUT

uống trước khi dùng cơm, thì **CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN** *và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm nhứt tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra.*

Thuốc nước nấy trị các chứng bịnh:

NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI.

BÁN TẠI Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Route. St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh gấp.

Mắc bệnh gấp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh gấp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM THUỐC HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông Docteur GUILLIÉ

Từ lâm người năm nay thuốc ELIXIR có chế dưỡng của quan Lương y GUILLIÉ tên thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, ho lâu trong 15 NĂM, ho TRÁI LUÂN, ĐÀM CAM, ĐẦU MÌNH, KẾT VÔ ĐÀ, suốt CHÓN NHỌC, BỊNH KIẾT, BỊNH HÔ BẠI, BỊNH CÓI, CHẾ CHÓC NGÀI SẢ VÀ suốt cả TRUNG LẬI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC BỔ và trị các sự rối loạn nguy hiểm, làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT, những bịnh gốc bởi ĐÀM hay là HẠI phải trừ tận nguồn mới hay khỏi.

Dẫu là thuốc trị đàm nào mà không có chất của ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX thì không thể nào trị tuyệt căn được.

THUỐC HOÀN XỔ

Hiệu của ông Docteur GUILLIÉ

Chữa trẻ con mau lớn và mau phát triển, chữa bịnh sài, bịnh HƯ PHẾ, ho lâu, ho trái luân, ho đàm, ho cam, ho gió, bịnh ĐÀM hay là HẠI phải trừ tận nguồn mới hay khỏi.

Dẫu là thuốc trị đàm nào mà không có chất của ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX thì không thể nào trị tuyệt căn được.

Thuốc nước và thuốc hoàn đều có bán tại các hiệu thuốc Tây khắp Đông-dương và Ai-lao.

Thuốc nước 1$50 một chai

Thuốc hoàn 1$50 một hộp

Thuốc chữa bệnh lậu rất thần-hiệu là **SANTAL MARY**

Giá 1$00 một lọ

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ

CHASSAGNE

Số 59, Phố Paul Bert, Số 59

HANOI

RẺ LẠ !!!

MŨ TRẮNG BẰNG LIÈGE

Của đặc biệt **2$50** một cái

HAI-CHINH

74-76 RUE DU PONT-EN-BOIS 74-76

HANOI

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bịnh đi rửa xương đã đầy đủ, đau xương không ngủ được, ngủ không ngon, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc

Elixir Tridigestif

có các chất: Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 2$50

Có bán tại [illegible]

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thuốc huyết sâu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phổi làm cho hay ho vài tháng thuốc này rất để, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ.

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ 1$40

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy. . . .	0$95
Nước hoa Pompéia. . . .	0.95
Nước gội đầu Pompéia .	0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul Bert, Hanoi

NAM-KỲ VÀ TRUNG-KỲ MỐI TÌNH MỘT NHÀ

Mỗi tỉnh đều có hiệu cần mời của hàng tăng nhân bán giầy và mũ của bản-hiệu, ai ngờ muốn dùng giáp, xin mời thử cho bản hiệu.

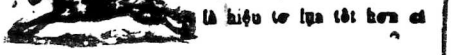
Nguyễn tiến Bắc dit Thuận-Thành

Bottier Chapelier

7 rue des Cauises Hanoi

Giá giầy ở ca-ta-lô số 8 của bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 họ nhiêu

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . .* Giá: 1$25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . .* Giá: 1.25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh gấp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* Giá: 1$30

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . .* Giá: 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản hiệu xin trả lời ngay.

HIỆU BERTHUIN

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Các mua vé thì giá 20 quan còn rút đồng làm 20 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Hay tiền lần đầu, tiền được ngay cái vé, riêng mình có quyền xổ-thôi, xổ vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ chịu sau đóng đến một tí thôi hễn nhau không nghỉ đâu, mà đã được dự cho cuộc rút số, lại được cả quyền sở hữu mọi cái về rất quý có ích lợi vậy.

Và CRÉDIT NATIONAL mỗi năm tám kỳ dự cuộc rút số: 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự cho cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan của ông chủ chiếm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papere, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Tiền bán vé xổ thêm nhỏ bắt đầu ngày 22 Mai 1920, các bản mua vé được đủ điều chắc chắn.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)